

ramo tudi mi iti z njim, to je: moramo tudi mi napredovati. Zlasti velja to, ker se tiče obrtnikov. Stroj nima obzirov in respekta; služi pa vsakomur, kdor ga more kupiti, nasičevati in oskrbovati.

K.

Maloobrotni kredit.

Ministrstvo trgovine je ravnokar izdalo stenografski protokol enquete o maloobrotnem kreditu, ki se je vršila v maju tekočega leta. Reči se sicer ne more, da bi ministrstvo ta protokol izdalo s kako hitrostjo. Vender pa smo ga videli nekoliko popreje od drugih vladinih publikacij. Protokolu so priložene vesti o pisni enketi, katero je ministrstvo l. 1899. priredilo, ki pa je bilo, mimogrede rečeno, vse drugo le ne uspešna, in pa uvod, ki nam pove, zakaj se je bila ta enketa sklicala. Leta 1892. — se piše v uvodu — je pričelo ministrstvo trgovine akcijo v podpiranje malega obrtništva, kateri svrha je: ohraniti srednji rokodelski stan, ojačiti ga in mu omogočiti tekmovanje z veleobrtjo. Ta akcija sicer prikazuje prav mnogo uspehov, ali ob enem se je pokazalo, da bi ne zadostovalo samo, pa še boljše tehniško in združno organizovanje rokodelstva, kajti njegovo konkurenčno zmožnost teškoče, kako si preskrbeti konkurenčna sredstva. Organizacija rokodelskega kredita je zaostala daleč za organizacijo kredita pri drugih stanovih, glavno pri veleobrti, pa četudi rokodelstvo sorazmerno več potrebuje kredita nego drugi stanovi. Istotako nedostaja obrtniku potrebnega konkurenčnega kapitala. Pri vsem tem pa mora obrtnik dajati svojim naročnikom daljši kredit, včasih celo na nedoločno dobo; svoje dolžnosti pa mora prav točno izpolnjevati. Veleobrtniku je pa tu drugače; dobi za svoje izdelke menico, katero more takoj eskomptovati! Obrtnik dobi težko kredit pri sedanji organizaciji, zlasti če nima imetka. Sicer je tu še privatni kredit, ali ta dela obrtnika odvisnim od upnika. Preiskovanja so pokazala, da je skoro povsod, kjer je propadlo kako rokodelstvo, sodelovalo — pomanjkanje kredita.

V poslednjem času se je obrnila občna pozornost na to vprašanje. Pozvalo je vse trgovinske zbornice, da mu podajo vesti iz svojega okraja. Trgovske in obrtne zbornice so odgovorile na vprašanja. Iz odgovorov je pa bilo videti, da je velika nejednotnost pri organizaciji kredita.

Iz celega uvoda je razvidno, da je vprašanje o maloobrotnem kreditu tudi od strani vlade smatrano za aktualno, za stvar, katero treba rešiti čim preje. Obrtništvo se seveda ne sme dosti zanašati na vladine akcije, temveč mora samo ugibati, samo razmišljevati, kako bi se rešilo tako vprašanje. Obrtnik sam ve najbolj, kje ga črevelj žuli. Obrtniških organizacij dolžnost pa je, da se marljivo pečajo s tem vprašanjem ter ga natančno studirajo.

O premogovi krizi.

Zadnje leto je postal premog znatno dražji. V juliju l. 1899. so prodajali meterski cent v Rimu po 1.32 gld., v septembru istega leta po 1.44 gld. Na začetku tekočega leta po stavki pa je veljal meterski cent 1.68 gld. Leta 1898. je pa še veljal 1.25 gld. Kakor videti, za eno samo leto je stopila cena premoga za 54 do 58 kr. pri meterskem stotu. In razne vesti se že širijo, da bo premog še dražji. Za vzrok te dragote se navaja razno. Organ centralne zveze avstrijskih industrijalcev. „Die Industrie“ poroča na temelju svojih informacij, da današnja premogova kriza ni nastala mogoče vsled nedostatka premoga, temveč vsled tega, ker so velika obrtna podjetja, boječ se, da bi ne bila na zimo brez premoga, kakor je bilo temu za časa stavke, več premoga naročila, kakor ga v resnici potrebujejo. Ta velika naročila, ki so dvakrat, trikrat večja, kot pa druga leta, so povzročila stopanje cen. Ta naročila bodo pa kmalu izvršena; ob enem bo tudi več premoga, kajti tako velika naročila povzročijo, da bo tudi produkcija premoga večja. Tudi ameriški premog se je začel privržati k nam. Avstrijski Lloyd si ga je zadnje dni preskrbel 10.000 ton. Člankar v „Industrie“ prihaja do mnenja, da se današnji premogovi krizi odpomore le z regulacijo povpraševanja in ponudbe. Sviri industrijalce, naj bodo previdni ter naj ne naročajo več nego v resnici potrebujejo. Precej resnice tiči v članku „Industrie“. Momentalno velikansko povpraševanje zdraži blago, ki pa je mahoma cenejše, če je ponudba večja. „Industrie“ bi želela, da bi bilo povpraševanje od strani industrijalcev manjše, kajti tega posledica bi bila, da bi bila ponudba od strani lastnikov premogovih jam večja in cene zmernejše!

Posli ljubljanske kreditne banke so.

Nakup in prodaja vrednostnih papirjev in valut, posebno rent vseh vrst, zastavnih pisem, železniških proritov, akcij, srečk, nemških mark, laških lir, rubljev, ameriških dolarjev itd. Vnovčevanje kuponov, izžrebanih zastavnih pisem in srečk. Zavarovanje proti izgubi pri kurzu pri izžrebanju srečk, zastavnih pisem in proritov. Vinkulacija in devinkulacija vrednostnih papirjev vseh vrst najkulantneje. Kavcije vojaških ženitev, kakor tudi vse druge kavcije v vrednostnih papirjih preskrbuje ceno. Denarne vloge obrestuje od dne vloge do dne vzdiga s 4 % in izplačuje tudi večje zneske proti zelo kratki odpovedi. Posojila na vrednostne papirje z zmernimi obrestmi. Sprejemanje vrednostnih papirjev v shrambo in oskrbovanje. Revizija izžrebanih števil in odrezovanje kuponov. Eskomptovanje menic kulantno in ceno. Incasso menic na vse tuzemske in inozemske bančne trge. Dovoljenje domicilovanja menic izven Ljubljane v zvezi z banko stoječih strank. Stavbni krediti s primerno podlogo najkulantneje. Blagovni oddelki. Nakup in prodaja blaga v komisiji. Poleg tega bodo se vse druge v bančno stroko padajoče transakcije najskrbneje izvrševale.